

Štefanija Mesarić

MAMA IDO V PENZIJO

Komedija na donjemeđimursko kajkavskom narjêčju

Ljubljana, 2001

Mjêsto radnjê: Izmišljêné događaj v Međimurju

Uloge:

ĐUREK-sin
MARA-sneha
JONA-soseda
ANA-mama
MIŠKA-japa
JOŽEK-vnuk

KOLOFON

Praksa

Autor in nosilac avtorskih prava: Štefanija Mesarić

Mednarodni klasifikatorji:

E izdanje, pdf format

URL dostup: <http://medimurje-v-mojem-srcu.si/mama-ido-v-penzijo/>

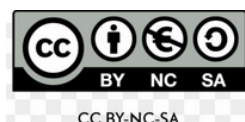
Dostup od: 24. 4. 2021

Samonaklada, Ljubljana

Uredila: Lucija Matič

Godina izradnje: 2001

Nije za prodaju. CC licenca

(Đurek sjedi za stolom i poprovlja sat. Ulazi susjeda Jona.)

JONA: Bok Đuro. Fola drogomu bogu kaj sam te našla domaj. Znoš treba mi je malo motiko nabrusiti, kaj pem koruzo kopat.

ĐUREK: Kam pak bi nej dišev po vašem? Pak vidite da vam išče vuro poprovljam, kaj vas zutra zbudi, kaj nate zamodili v toplice.

JONA: Nej se mom srditi. Ve itak nemaš nikvo delo. Bor ti na dosadno.

ĐUREK: Je soseda, vidim da vi joko skrbite za moju razonodu.
A to, da vam je treba motika, mi je malo čudno. Jo si mislim da vam je tre srp, im vam je drač veljki kak i koruza, se nate niti vum vidli.

JONA: Đuro, glej, *(vleče srp iz cekera...)* sam ga za saki slučaj donesla, sam te ni mogla mom se prositi.

(Ulazi žena Mara. V zdjelici nosi jaja.)

MARA: Bok soseda. Kaj bo dobroga? Kak to da ne gledate serijo? Ve vam bo rono počela.

JONA: Je, sam jo već jo vidla f tjenu! O, Đureku sam donesla motiko i srpa kaj mi nabrusi.

MARA: Koga vroga ga skošovljete? Im ste vi ni srpa koristili kak sam jo došla k hiži. A kuljko znom bote biskvita pekli za f toplice, pak ste me za jajca prosili.

JONA: Joj Maro im imaš ti praf, čisto sam ti zobila.
A k tomu mi išče pajceki ido fkrej. De pak je Miška? On bi mi lefko pomogev natovariti pajceke, kaj se nam jo z njimi zafrkovala.

ĐUREK: Soseda, nebi vi mogli dati malo razonode i svojemu prijatelju Pištijo? Kaj mu na žav. Zadji pot vam je japa pomogal i dok je došel, se je ves zaklel da vam već nigdor na lovil pajceke po gruntu, neznam ako ga bote išče da sprajli k tomu delu.

(ulazi japa i sjeda za stol)

JONA: Kaj to govoriš? Pitaj si japu što mu je bil krif, da so mu pajceki pobegli z prikolice! A Pištek ti nesme nikaj delati! Kak pe onda na komisijo,

z žuljima na rokoj?

Komaj čoka kaj se bo malo vživav penzije. Poglej si svojege japu, mom se vidi da je bil na banki, denes je sigorno došla penzija, da je tak spepani i bormeš črleni od gemišteka.

MIŠKA: E vidiš Jona, bolje da sam črleni od gemišteka, nego od toga da se po tvojem grunto hičem kak golman za tvojimi pajceki. Jo hrmok sam mel išče dvo tjena spotrta kolena, a Pištek je sedel na traktoru i čekal, kak to boš šofer nesme nikaj delati. Da pak je on koga vroga i delav. Dé je to komisija kaj mo bo dala penzijo?

JONA: Miška, a zakaj sé si ni mom zel Đureka na pomoč? Im si znal da si ni več tak mlodi, da bi mogel pajceke som natovarivati. A za Pištija ti je istina, drugi tjeden ti ide na komisijo. Sam prešporala jednoga kočta i liter žganice kaj jim dnese.

MIŠKA: Je, i unda ti ga lepo pošljejo v penzijo? De ti se denes nese kočet? Marke, ali štera druga valuta i to trda, a ne žganica i kočet. Pitaj samo Marico, kak ji je japa dišev v penzijo!

MARA: Joj soseda, to vam je trajalo več let. Samo so ga pošiljali od jednoga doktora do drugoga i tak so ga dolgo spitovali, »Gdje vas boli?...« dok ga ni bormeš zbolelo v žepu.

MIŠKA: Jemu so zabadav i marke. Pak je kak maneken, spepan, po grunto pak so ti več jame kak se samo vrti... Jonica de je ovo? Jonica di je ono? I samo čoka kaj mo se k riti doneseš.

(Med govorom ustane i se vrti, odlazi prema vratima)

JONA: Dej dej Miška, niti ti si ni biv neznam kak zgraben za delo. I tebi so bormeš bile jame po gruntu. I to ni kak si se vtrev, nego od stovčeka, kaj se je pod tobom zapikovav v zemljo. A Jona je bormeš domaj se včinila, kaj si ti lefko bil gazda.

Dej mi sim to motiko kaj me nate samo skošovali. Đuro, a vuro mi sejeno popraj, kaj nam zamudila f toplice. De pak vam je Jona?

MARA: Mama so dišli v Čakovec. Nikaj so nam ni rekli po kaj. So vam mrtik rekli pedo i oni v toplice?

JONA: Jo ti bormeš neznam, nekaj je samo govorila bez veze, tak da ti neznam pe ali ne. Ve bormeš moram iti, bok.

MARA: Đuro hodi sim, si rojši malo počinemo ve dok smo somi, unda boš delav.

(sjedaju u fotelju i se maze...)

ĐUREK: Joj Marica, i meni ti je tak lepo dok si mi tak počivljemo, a kaj ako pok de soseda Jona? Si jo čula?
Kakva je ona, se več ve mrtik obroča na potu i ide nazoj k nam.

MARA: Ti hrmok, zakaj so pak ključi? Kaj se nemremo zaklenuti... idi fletno zakleni, no idi...

(Đurek odlazi prema vratima, tam se sretne sa mamom...mama ulazi sa zrihtana)

ĐUREK: Dobar dan... Ali koga iščete? Kam se samo rivljete nuter?
Joj mama to si ti?! Kaj si s sebe stvorila., kaj bo japa rekev?

ANA: Dobar dan. Jà sam jà, Đuro. Kaj pak ima što kaj za govoriti. Kaj me tak obedvo gledate kak dej vidli duha. To sam jà vaša mama Jona od dênês Ana. Bormeš, od dênês nam več saki pot skokala dok što zove sosedo Jonu. Vê bom lepo sedela i počivala.

ĐUREK: Maro dej skoči po japo, nej on pogleda je to mama. Mrtik je dopeljala kakvo komedijašico, kak vidi se sorte na televiziji, a ona vuni čoka.

(Hodaju oko nje, ona sjedi mrtvo hladna)

Vê bo došev mali Jožek z škole, kaj se na splašiv, a tak se je veseliv da pe zutra f toplice.

MARA: Đuro, kaj to govoriš. Kakve toplice te nahojajo. Mama si ve morajo leči i počivati. Sigurno so se splašili i doživeli stres, kak se to veli i ve so druga osoba.

Denes pem pak jo podojim krave, ti boš nahronil f kocu, japa pak bodo dnesli mleko v mlekarno. Japa, japa, hote nuter!

(Ulazi...japa)

MIŠKA: Kaj vičeš! Što pak je to bil prinas?

(Đurek pokazuje z prsom na fotelju)

O dobar dan...Kaj to si ti? Ké ti je samo vràg dospel, im je denes ni svetek! Jona! Tebi govorim!

ANA: Miško od denes sam Ana. I nej tak vikati molim te lepo. Moram si počivati.

MIŠKA: Kakof počinek te nahoja, a zutra boš lefko po toplicama skokala ?!

MARA: Japa nejte vikati, kaj nas nadu si sosedi čuli, hote kaj vuni fčinimo, jo bom podojila, a vi bote mleko dnesli v mlekarno, Đurek pak bo nahroniv. Mrtik dedo mama k sej. *(njih dvoje odlaze)*

MIŠKA: *(gundà... poslije viče)*

Zbogom moja slobodica. Ve bom morav javiti da me na na ribnjak. Jona...Jona! Vrog te gljuhi! Jona! Ana kam si dola konte?!

ANA: Miško tam so v špajzi, kak i saki den. Samo malo poglej, pak boš se našev.

MIŠKA: Koga vroga si naproвила, kaj ti je dospel? Im ti je ni trajna na mesto losi pamet sfrkala? Znom jo čije je to maslo, znom, samo mi nej išče dojde k hiži... Ona špijonka Jona, ona mi je se to zakuhala. *(odlazi)*

ANA: *(ustaje i gleda da netko ne uđe)*

Aha, ve vidim da je mev mali Jožek prav. Jà toljko stora, pak me mora dete vučiti kak jim nej dom posla.
»Deda je v penziji, baka da pak peš ti? Kaj ti si si ni zaslužila penzijo? Pak i ti delaš.« Domaj je se težko napraviti, o frižider se i ve steplje dok se vužge, a f seli .., vidla sam pri Joni, hrmok stori, na kolena se je hitiv, sam kaj bo videl da je veš mašina v voservogi.

(Ulazi Jožek, pogleda baku)

JOŽEK: Bok baka! Super ! The best! Dej kaj te pogledam.

ANA: Kaj si rekev, dé je za jest?

JOŽEK: Né baka. The best. To ti je da si najbolja, znoš o.k. No, kaj so ti rekli?

ANA: Si mislijo da sam zbetažala, a deda sigorno i vê v mlekarni moli nad sosedo Jono. Misli da je to njeno maslo.

JOŽEK: Hahaha...hahahaha...Za zutra unda važi kak smo se dogovorili. Važi? Evo tu so ti si papiri. Se sam napisal kak smo se dogovorili. Samo kaj se naš izdala.

(daje papire na stol)

ANA: Jožek, čuj več nešči ide, ve si hodi fletno sej za zadačo, a jà si bom počivala kaj nado kaj posumljali.

(Ulazi Đurek... Sjeda za stol...)

ĐUREK: Bok Jožo, kaj, več si se najev da si več zadačo pišeš? Kakvi so to papiri? *(gleda v papire)*
Odkod so se samo zeli? Ah, to je nekaj za japo, kaj od advokata? S kem pak se je ve pok zakačiv kaj mu advokat piše? Čokaj, kaj piše ?.. da se mora odma javiti, ako ne postigne sporazum sa oštećenom osobom.
(med čitanjem ulazi japa)
Japa na, tu je došla nekva pošta za tebe.

MIŠKA: Pak prečitaj, vidiš da vê nimam očole.

ĐUREK: Čitam, japa, čitam i nikaj ne razmem. Maro, Maro hodi mom sim nuter!
(Ulazi sva zadihana...)

MARA: Kaj tak vičeš? Sam mislila da je mami pozlilo da se tak mudi, bok mali kak je bilo v školi, je se v redu?

ĐUREK: Pusti ve školu, na čitaj, jo nikaj ne razmem.

(Mara uzima dokumen i čita)

MARA: Poziva se Mijo Međimurec, rođen .., da se javi u utorak 25.6. 2001 na poreznoj upravi na ministarsvu financija zaradi prešučivanja poreza i zapošljavanja neprijavljene osobe.

(Japa skoči..)

MIŠKA: Dej sim, kakve bedastoče to čitaš, de so mi očole, a tu so! *(Čita...)*

Poziva se Mijo... na poreznoj uravi... i zapošljavanja neprijavljene osobe. Da pak sam jo mev koga vroga zaposlenoga?!
Zbog višegodišnje neplaćane obaveze i nepoštovanja propisa, moguća je novčana kazna ili ...

ANA: *(ustaje sa fotelje...)*

Ili dogovor sa oštećenom osobom. Na tu imaš sporazum. Kaj se čudiš Miško, si mel trdesti pet let zaposleno kuharico, a si mev? Si jo prijaviv? Nési. Si mev poljoprivrednoga radnika i da ti već ne nabrojam koga si se mev neprijavljenoga.

MIŠKA: Kakov sporazum te nahoja! Kaj si čiso bnorela?! Kaj bi ve ti rada?

ANA: Penzijo Miška, samo pol tvoje penzije.

MIŠKA: Penzijo? Mojo penzijo, za štero sam se močiv, ve bi ti rada moja penzijo?!

ĐUREK: Japa, nej tak govoriti, im si se ni samo ti močiv. Ima mama bormeš praf. Sam gledav na televiziji da bodu ve i nočnim prijateljicam priznali radni odnos, zakaj unda nebi mela i mama priznati minuli rad?

MIŠKA: A kaj to blebêčeš ? Kakve prijateljice noči te nahàjajo ?
Ve išče ti z njo držiš, što pak bi biv tak nori da bi ji pol penzije prepisav, što?!

ANA: Napraj kak očeš, tu ti je sporazum, ako očeš ga podpiši ako ne, se vidimo na drugom mestu, tak kak ti tu lepo piše.
Poglej... Ako stranke ne postignu dogovor do određenog dana, se mora Mijo javiti u osam sati... Vidiš? Ve si napraj kak očeš.

MARA: Japa, pak vam je bolje da z mamom podpišete sporazum, itak jim doste pol penzija, pak jo unda nej imajo i na papiru. Kaj vam znoči penzija ako neznate z njom baratati.

(Ulazi susjeda ...)

JONA: Bok. Kak vam je lepo, si ste domaj... Đuro si mi popraj vuro? ...
Kaj denes kaj slavite ?

MIŠKA: Kaj bi slavili! Sam znal da je to tvoje maslo! Koga vroga si mi pok skuhala?

ANA: Pusti Jonu na miru. Kaj navek mora nešči drugi biti kriv za tvoje probleme ? Som se moraš odločiti drogi Miška, boš podpisav ali ne! Ako se neznaš ti odločiti, so zotu onda tu nadležni organi šteri budu znali to rešiti.

MIŠKA: Kaj je ni kriva! Em ti je navek punila glovo z nekvom emancipacijom.
(*okreće se susjedi...*)
Mrtik ti je ni dosti da si domaj glavni komadir ? Dej sim toga papira.
Na Jona, podpiši!

JONA: Kaj nej podpišem, kaj si bnorel? Im sam ni malo dete da podpišem nekaj, a neznam kaj. Denes ti se nikaj sam tak ne podpiše.

MARA: Sosedu, to slobodno podpišete, ve bote bor svedok. Naša mama vam denes idejo v penzijo.

JONA: Dej onda, to bom pak mom podpisala, kaj si nej potli premisliv!

KRAJ